

UPITNIK ZA KANDIDATA ZA POVJERENIKA**Valdis DOMBROVSKIS****Gospodarstvo i produktivnost, provedba i pojednostavnjenje****1. Opća sposobnost, predanost europskim ciljevima i osobna nezavisnost**

Koji su aspekti Vaših osobnih kvalifikacija i iskustva posebno relevantni za preuzimanje dužnosti povjerenika i promicanje općih europskih interesa, posebno u području za koje biste bili nadležni? Kako ćete doprinosti provedbi političkih smjernica Komisije? Kako ćete provoditi rodno osviještenu politiku i integrirati rodnu perspektivu u sva područja politike koja pripadaju Vašem resoru? Kako ćete provoditi politiku uključivanja mladih?

Koja jamstva u pogledu svoje nezavisnosti možete dati Europskom parlamentu i kako namjeravate osigurati da ni jedna Vaša prošla, sadašnja ili buduća aktivnost ne dovede u pitanje obnašanje Vaših dužnosti u Komisiji?

U veljači 2022. Europska unija doživjela je početak rata na kontinentu: brutalnu i neopravdanu rusku agresiju na Ukrajinu. Tada smo shvatili koliko su mir i europska sigurnost krhki. Šok je posebno bio velik za nas u Latviji, ali i za druge dvije baltičke države jer se još živo sjećamo kako smo nakon Drugog svjetskog rata bili ostavljeni u sivoj zoni. Stoga je ulaganje mojeg znanja, iskustva i energije u jačanje europskog projekta i njegovih vrijednosti rezultat dubokog uvjerenja koje je oblikovala geopolitička stvarnost moje matične regije. Zato se kao izvršni potpredsjednik Komisije zalažem za nepokolebljivu potporu Ukrajini. Latvija je ove godine proslavila dvadesetu obljetnicu svojeg članstva u EU-u. Želim da moja zemlja ostane u toj zajednici vrijednosti, u kojoj 450 milijuna Europljana živi u slobodi i blagostanju. Uz tu sam se poruku kandidirao i pobijedio na europskim izborima 2024. u Latviji. Svoju stranku vodim uz snažnu proeuropsku agendu s dva glavna prioriteta: jačanje sigurnosti EU-a i poticanje konkurentnosti EU-a. Stoga su mi latvijski birači povjerali demokratski mandat za rad na snažnijoj Europskoj uniji. Glavna mi je motivacija i dužnost ispuniti tu zadaću.

Danas je Europskoj uniji, kako bi bila u skladu sa svojim vrijednostima i izdržala unutarnje šokove i vanjske pritiske, potrebno otporno i konkurentno gospodarstvo. Zbog toga mi je posebna čast biti imenovan kandidatom za povjerenika za gospodarstvo i produktivnost te za provedbu i pojednostavnjenje. Kao što sam i u svojim prethodnim ulogama to dosljedno činio, nastojat ću surađivati s Europskim parlamentom i državama članicama EU-a kako bih promicao mjere za poticanje rasta EU-a, privukao ulaganja i osigurao da makroekonomske politike država članica budu kvalitetne i poticajne za rast.

Gospodarski resor bit će u središtu strateških ciljeva EU-a, a to je jačanje naše konkurentnosti uz istodobno očuvanje našeg socijalnog tržišnog gospodarstva. Za to će nam biti potrebno odgovarajuće privatno i javno financiranje.

Gospodarstvo EU-a bit će uspješno samo ako se gradi na čvrstim temeljima: u skladu s ciljevima revidiranog gospodarskog upravljanja EU-a, potaknut ću provedbu Pakta o stabilnosti i rastu kako bi smo osigurali fiskalnu održivost i ulaganja kojima se potiču produktivnost i rast.

Europski semestar imat će ključnu ulogu u daljnjem poboljšanju usklađenosti i koordinacije gospodarskih i socijalnih politika na razini EU-a i nacionalnoj razini. Zajedno s kolegama pobrinut ću se za odgovornu i brzu provedbu instrumenta NextGenerationEU i Mehanizma za oporavak i otpornost. To je i dalje glavni instrument za poticanje ključnih reformi i ulaganja do kraja 2026. Razvoj novog alata za koordinaciju konkurentnosti smatrat ću prioritetom, uzimajući u obzir preporuke iz Draghijeva izvješća.

Provedba i pojednostavnjenje također će biti ključni za jačanje konkurentnosti EU-a. Trebali bismo smanjiti birokraciju i dati više prostora europskim poduzećima, posebno MSP-ovima, a istodobno očuvati ciljeve politike donesenog zakonodavstva. Stoga ću raditi na smanjenju administrativnog opterećenja i obveza izvješćivanja, uklanjanju proturječnih odredbi u zakonodavnim aktima, pojednostavnjenju i olakšavanju provedbe i poboljšanju izvršenja prava EU-a, uz istodobno očuvanje naših ciljeva politike i borbu protiv deregulacije. Pobrinit ću se da novi prijedlozi budu u potpunosti usklađeni s načelima Komisije za bolju regulativu te da se temeljito razmotre dimenzije MSP-ova i konkurentnosti.

Obvezujem se na imenovanje rodno uravnoteženog tima i osnaživanje žena za napredovanje na radnom mjestu. Kao povjerenik EU-a za trgovinu podržao sam uključivanje prvog zasebnog poglavlja EU-a o trgovini i rodnom pitanjima u Sporazum o slobodnoj trgovini između EU-a i Čilea. U budućnosti ću se pobrinuti da pri oblikovanju gospodarskih i socijalnih politika u Europi europski semestar i dalje bude važan instrument za rodno osviještenu politiku. Obvezujem se da ću već u prvih 100 dana mandata novog Kolegija organizirati dijaloge o politici za mlade, u skladu sa smjernicama predsjednice. Pobrinit ću se i za to da se stajališta mladih uzmu u obzir u pripremi političkih inicijativa.

Imam dugogodišnje političko iskustvo u svim institucijama EU-a. U aktualnoj Komisiji obnašam dužnost izvršnog potpredsjednika za gospodarstvo u interesu građana i povjerenika za trgovinu. U tim sam ulogama pratio reformu okvira gospodarskog upravljanja EU-a, europski semestar i Mehanizam za oporavak i otpornost. Provodio sam trgovinsku politiku EU-a u tri stupa: i. poduzimanje odlučnih mjera u slučaju zlouporabe otvorenosti EU-a i razvoj novih autonomnih alata; ii. poboljšanje održivosti naše trgovinske politike i uključivanje najsuvremenijih odredbi o održivosti u naše nove trgovinske sporazume te iii. očuvanje otvorenosti EU-a prema slobodnoj i poštenoj trgovini te osiguravanje potpore EU-a globalnim trgovinskim pravilima i reformi WTO-a.

U Junckerovoj Komisiji (2014. – 2019.) bio sam potpredsjednik za gospodarstvo i socijalni dijalog. Od 2016. do 2020. bio sam europski povjerenik za financijsku stabilnost, financijske usluge i uniju tržišta kapitala. Dužnost premijera Latvije obnašao sam u tri uzastopne vlade, od ožujka 2009. do siječnja 2014. Bio sam zastupnik u Europskom parlamentu od 2004. do 2009., tijekom čega sam bio član Odbora za proračune i zamjenski član Odbora za ekonomsku i monetarnu politiku. Ove sam godine četvrti put izabran u Europski parlament. Triput sam bio izabran i u latvijski parlament Saeimu (2002., 2010. i 2011.), a u razdoblju od 2002. do 2004. bio sam ministar financija Latvije.

Obvezujem se da ću i dalje u potpunosti poštovati obveze neovisnosti, integriteta, nepristranosti i raspoloživosti predviđene člankom 17. stavkom 3. UEU-a i člankom 245. UFEU-a te obvezu čuvanja poslovne tajne iz članka 339. UFEU-a. Svečano izjavljujem da poštujem etičke standarde utvrđene u tim člancima i Kodeksu ponašanja povjerenika. Ispunio sam izjavu o sukobu interesa, objavio je i odmah ću je ažurirati u slučaju bilo kakve promjene. Izbjegavat ću svaki položaj ili situaciju koji bi mogli dovesti u pitanje moju neovisnost, nepristranost i raspoloživost Komisiji. Neću preuzimati nikakve druge javne dužnosti niti ću obavljati druge plaćene ili neplaćene profesionalne djelatnosti. Obvezujem se da ću predsjednicu Komisije odmah obavijestiti o situacijama u kojima bi pri obavljanju njihovih službenih dužnosti moglo doći do sukoba interesa.

2. Upravljanje resorom i suradnja s Europskim parlamentom

Možete li se obvezati na to da ćete propisno obavještavati Parlament o Vašim aktivnostima i aktivnostima Vaših odjela? Kako shvaćate svoju odgovornost prema Parlamentu?

Koje ste konkretne obveze spremni preuzeti u pogledu svoje angažiranosti u radu Parlamenta i prisutnosti u Parlamentu (i u odborima i na plenarnim sjednicama), u pogledu transparentnosti, suradnje i učinkovitog daljnjeg postupanja u vezi sa stajalištima Parlamenta i njegovim zahtjevima za zakonodavne inicijative? Jeste li spremni Parlamentu pravovremeno pružati informacije i dokumente o planiranim inicijativama ili postupcima koji su u tijeku, jednako kao i Vijeću?

Budem li potvrđen kao povjerenik, bit će mi čast ponovno se obvezati na potpunu suradnju i dijalog s Europskim parlamentom. Taj će se angažman proširiti na razne faze donošenja politika, zakonodavnog postupka i postupka provedbe, kao i šireg političkog dijaloga. Pobrinit ću se i za to da se Europski parlament, ravnopravno s Vijećem, redovito obavještava o najnovijim zbivanjima povezanim s predmetima iz mojeg resora te da se njegova mišljenja na odgovarajući način uzmu u obzir u političkim procesima.

Stoga je moja prva obveza potpuno poštovanje prava i ovlasti Parlamenta u zakonodavnim postupcima. Smatram da je to iznimno važno za demokratski legitimitet europskog projekta, kao i za brz i pouzdan zakonodavni postupak. Stoga ću sudjelovati u dijalozima i u tu svrhu blisko surađivati s Europskim parlamentom.

Čvrsto vjerujem da će i sve tješnja suradnja između Parlamenta i Komisije biti ključna za naše zalaganje za pojednostavnjenje, konsolidaciju i kodifikaciju pravnih dokumenata EU-a. Istodobno će biti važno osigurati pravilnu provedbu prava EU-a. Zakonodavstvo je dobro samo ako se na dobar način primjenjuje na terenu, a mnoga rješenja za nove ili opetovane probleme mogu se pronaći samo pravilnom primjenom postojećih pravila.

Stoga je moja druga obveza s vama osmisliti najbolji postupak za suradnju Parlamenta i Komisije u poboljšanju provedbe pravila, politika i ciljeva EU-a te pojednostavnjenju naših propisa, uz potpuno poštovanje naših nadležnosti i ovlasti. Budem li potvrđen kao povjerenik, oslanjat ću se na redovite dijaloge svojih kolega o provedbi kako bih od dionika prikupio povratne informacije o tome što funkcionira, a što ne. To će biti prilika za analizu napretka u provedbi i utvrđivanje područja kojima je potrebno posvetiti više pozornosti kako bi naši propisi ostvarili očekivanu korist.

Treće, sudjelovat ću u strukturiranim dijalozima s nadležnim parlamentarnim odborima kako bih utvrdio daljnje korake za sve rezolucije u skladu s člankom 225. UFEU-a. Pod vodstvom povjerenika za institucijske odnose i transparentnost i dalje ću, kao što sam to činio u dosadašnjem mandatu, poštovati obvezu Komisije da na te rezolucije odgovori zakonodavnim prijedlozima uz potpuno poštovanje načela supsidijarnosti, proporcionalnosti i bolje izrade zakonodavstva.

Četvrto, sudjelovat ću na plenarnim sjednicama i surađivati s relevantnim odborima Europskog parlamenta u okviru naših redovitih dijaloga te ću odgovarati na *ad hoc* zahtjeve u područjima kao što su provedba okvira gospodarskog upravljanja, europski semestar, novi alat za koordinaciju konkurentnosti i provedba Mehanizma za oporavak i otpornost.

Obavještavat ću Parlament o rezultatima multilateralnog nadzora i raspravljati o političkim smjernicama koje je Komisija izdala državama članicama, i dalje ću sudjelovati u redovitim dijalozima o semestru i Mehanizmu za oporavak i otpornost te ću, budem li pozvan, u Europskom parlamentu raspravljati o odlukama i preporukama Vijeća u okviru postupka u slučaju prekomjernog deficita.

Peto, u skladu s odredbama predviđenima u svakom pravnom aktu pobrinut ću se za transparentnost i protok informacija s Europskim parlamentom. Razmjena informacija tijekom sljedećih pet godina temeljit će se na dobrom iskustvu koje smo stekli tijekom mandata 2019. – 2024., u kojem su Parlament i Vijeće dosljedno istodobno primali iste informacije. Na primjer, u okviru Mehanizma za oporavak i otpornost Komisija je od njegova pokretanja Parlamentu dostavila više od 260 dokumenata, uključujući podnesene i izmijenjene planove za oporavak i otpornost, Komisijinu ocjenu tih planova i informacije dostavljene Gospodarskom i financijskom odboru u kontekstu zahtjeva za plaćanje.

I na kraju, smatram da će u sljedećih pet godina bliski dijalog i suradnja s Europskim parlamentom biti iznimno važni kako bi se odgovorilo na nove potrebe te postigli konkretni rezultati u pojednostavnjenju i provedbi postojećih pravila. Smatram da su ta pitanja zajednička odgovornost svih institucija EU-a.

Pitanja Odbora za ekonomsku i monetarnu politiku.

3. Provedba reformiranog okvira gospodarskog upravljanja

U kontekstu stupanja na snagu revidiranog okvira gospodarskog upravljanja, kako ćete osigurati jednako postupanje prema državama članicama u praksi, a da se pritom potpuno i nepristrano provode pravila Unije o gospodarskom upravljanju, neovisno o političkim utjecajima? Kako namjeravate osigurati zdrave i održive javne financije, uz istodobno promicanje održivog i uključivog rasta kroz ulaganja i reforme, posebno uzimajući u obzir različite gospodarske kontekste i povišene razine zaduženosti pojedinih država članica?

S obzirom na to da dolazim iz male države članice, posebno sam osjetljiv na važnost jednakog postupanja. Budem li potvrđen kao povjerenik, bit ću u potpunosti predan dosljednoj i ujednačenoj primjeni revidiranog okvira gospodarskog upravljanja te vjerodostojnoj i transparentnoj provedbi pravila. Želim naglasiti i da će se provedba reformiranog okvira i dalje temeljiti na visokokvalitetnoj i neovisnoj europskoj statistici koju osigurava Eurostat.

Revidirani okvir sadržava nekoliko elemenata kojima se usklađuju potreba za osiguranjem održivosti duga i potreba za ulaganjima i reformama za poticanje održivog i uključivog rasta.

Prvo, okvir razmatra posebnu situaciju svake države članice. Njime se uvodi pristup koji se temelji na riziku i koji vodi računa o razlikama među državama članicama na temelju njihovih pojedinačnih makrofiskalnih situacija, u okviru transparentnog zajedničkog okvira. Višegodišnje i diferencirano kretanje fiskalne prilagodbe osigurava postupno i uvjerljivo smanjenje javnog duga, konvergenciju duga i njegovo zadržavanje na razboritoj razini te smanjenje deficita i njegovo zadržavanje ispod 3 % BDP-a. Države članice s manjim izazovima u pogledu fiskalne održivosti imat će manje zahtjevne zahtjeve za prilagodbu ili čak uopće neće imati zahtjeve, ovisno o njihovoj pojedinačnoj situaciji.

Drugo, i posebno relevantno za države članice s većim fiskalnim izazovima, okvir pruža mogućnost duljeg razdoblja prilagodbe ako se to temelji na reformama i ulaganjima kojima se povećava potencijal rasta i fiskalna održivost i odgovara na zajedničke prioritete EU-a.

Treće, novi okvir štiti nacionalne rashode za sufinanciranje programa koje financira EU isključivanjem takvih rashoda iz glavnog pokazatelja fiskalnog praćenja. To znači da države članice mogu povećati svoje nacionalne rashode za sufinanciranje programa koji se financiraju sredstvima EU-a kako bi poduprle investicijske projekte, a da to ne utječe na usklađenost s fiskalnim pravilima.

Revidirani okvir sadržava nekoliko dodatnih elemenata kojima će se poduprijeti ujednačeno i vjerodostojno izvršenje. Veći manevarski prostor država članica za utvrđivanje vlastitih fiskalnih, reformskih i ulagačkih strategija blisko je povezan s ojačanim i jednostavnijim postupcima izvršenja. Osim toga, provedba će se temeljiti na jedinstvenom operativnom pokazatelju, što će olakšati procjene usklađenosti.

Obvezujem se i dalje zalagati za nastavak redovne i strukturirane suradnje s Europskim parlamentom u postupcima fiskalnog nadzora i u širem europskom semestru, u skladu s postojećim odredbama o transparentnosti i odgovornosti.

4. Ulaganja i konkurentnost

Budući da provedba instrumenta Next Generation EU završava krajem 2026., kako će nova Komisija riješiti pitanje goleme potražnje za javnim ulaganjima, među ostalim za rješavanje jaza u produktivnosti EU-a, a da se pritom ne smanje proračunska sredstva u drugim važnim područjima? Kako namjeravate povećati konkurentnost i produktivnost gospodarstva EU-a? Kakvu će ulogu u tome imati Europski fond za konkurentnost?

Zelena i digitalna tranzicija, provedba zajedničkih prioriteta EU-a, uključujući obranu i sigurnost, te izazov povećanja produktivnosti EU-a podrazumijevaju vrlo velika ulaganja. Iako će se većina tih napora morati financirati privatno, ključnu ulogu imat će i javni resursi, među ostalim na razini EU-a, u okviru aktualnog i budućeg višegodišnjeg financijskog okvira (VFO). Javna ulaganja bit će potrebna za financiranje rashoda za infrastrukturu, a posebno za intervencije u područjima u kojima privatni dionici uglavnom premalo ulažu, npr. javnim istraživanjima, radikalnim inovacijama i velikim paneuropskim projektima, ili vještinama. Javna sredstva mogu se i trebaju upotrijebiti za usmjeravanje i poticanje privatnih ulaganja u naše zajedničke ciljeve te za smanjenje rizika za ta ulaganja. U tom će kontekstu Grupa Europske investicijske banke, financijske institucije kao što je Europska banka za obnovu i razvoj te nacionalne razvojne banke imati ključnu ulogu u poticanju i privlačenju privatnih ulaganja kako bi se poduprli ciljevi politika EU-a i novi prioritete.

Trebat ćemo osigurati i provedbu odgovarajućih reformi i uspostavu okvirnih uvjeta. Nova Komisija stoga se namjerava usredotočiti na poticanje javnih i privatnih ulaganja te na povećanje produktivnosti. Budem li potvrđen kao povjerenik, pridonijet ću tim nastojanjima.

Moj prvi prioritet bit će nastavak rada na osiguravanju potpune isplate sredstava iz Mehanizma za oporavak i otpornost do kraja 2026. Na taj ću način nastaviti aktivno podupirati države članice u provedbi reformi i ulaganja. Komisija će istodobno surađivati s državama članicama na ubrzanju apsorpcije postojećih kohezijskih fondova, kojima će se osigurati javna sredstva za ulaganja nakon 2026.

Drugo, kako je naglašeno u 1. pitanju, osigurat ću vjerodostojnu i ujednačenu primjenu novih fiskalnih pravila. U usporedbi sa starim pravilima, pogodnija su za povećanje javnih ulaganja i sadržavaju poticaje za reforme. Dobrom primjenom našeg novog fiskalnog okvira možemo pomoći da troškovi financiranja za države članice ostanu niski. To je od iznimne važnosti za javna i privatna ulaganja.

Treće, u ulozi povjerenika odgovornog za pojednostavnjenje i provedbu, pridonijet ću uspostavi predvidljivog regulatornog okruženja koje je pogodnije za poslovanje, a istodobno ću nastaviti ostvarivati EU-ove usporedne tranzicije. Predvidljiv i proporcionalan pravni okvir ključan je za poticanje privatnih ulaganja i inovacija koji su preduvjet za rast produktivnosti.

Četvrto, proračun EU-a i dalje će biti važan poticaj za europsku konkurentnost, no moramo ga pojednostavniti. Sljedeći višegodišnji financijski okvir trebat će biti osmišljen na temelju iskustava s aktualnim proračunom, prvenstveno u cilju povećanja jednostavnosti, fleksibilnosti, brzine i strateške usmjerenosti, a istodobno očuvati konvergenciju u EU-u.

U tom kontekstu Komisija će razviti Europski fond za konkurentnost radi ulaganja u inovacije i tehnologije koje će oblikovati naše gospodarstvo u budućnosti i pokretati naše tranzicije. Konkurentnost Europe i njezin položaj u utrci prema čistom i digitalnom gospodarstvu ovisit će o početku novog doba inovacija i kreativnosti. Za to u središtu našeg gospodarstva trebaju biti istraživanje i inovacije, znanost i tehnologija i moramo se pobrinuti da se koriste na industrijskoj razini. Kako bismo postigli taj cilj, naši alati moraju biti svrsishodni. Danas je potrošnja EU-a, među ostalim i za konkurentnost, raspoređena na previše programa i instrumenata potrošnje. To dovodi do mnoštva različitih zahtjeva za primatelje, preklapanja obveza izvješćivanja i poteškoća u djelotvornom kombiniranju financiranja, kako je navedeno i u Draghijevu izvješću.

Budući Europski fond za konkurentnost ulagat će u strateške tehnologije i sektore, od umjetne inteligencije i svemira do čiste tehnologije i biotehnologije, kako bismo zajamčili da se oni razvijaju i proizvode u Europi. Fond će morati iskoristiti poticajnu snagu proračuna za privlačenje više privatnih ulaganja i smanjenje njihovih rizika pri ostvarivanju zajedničkih ciljeva. Komisija pri osnivanju tog novog fonda može iskoristiti iskustva iz prošlih i sadašnjih instrumenata. Ključno je na temelju tog uspješnog partnerstva s privatnim sektorom na razini EU-a mobilizirati znatnu dodatnu potporu našim gospodarstvima, u bliskoj koordinaciji s Grupom EIB-a, EBRD-om i nacionalnim razvojnim bankama.

Budem li potvrđen kao povjerenik, razvit ću alat za koordinaciju konkurentnosti u vezi s tim novim fondom, kako je predloženo u Draghijevu izvješću, kako bi se ciljevi konkurentnosti na razini EU-a prenijeli u koordinirane nacionalne politike i politike EU-a, i osiguralo javno i privatno financiranje za svaki strateški prioritet. Svrha je tog instrumenta ojačati usklađenost između kapaciteta EU-a za ulaganja i nacionalnih politika u državama članicama kako bismo utvrdili skup zajedničkih prioriteta koji će se međusobno jačati. Time bi se omogućila veća sigurnost, predvidljivost i razmjernost na jedinstvenom tržištu, smanjila rascjepkanost i pomoglo mobilizirati golema ulaganja koja su potrebna za program konkurentnosti EU-a.

U bliskoj suradnji s drugim članovima Kolegija, razmotrit ćemo najbolji način na koji će taj novi alat dopuniti, ojačati, i prema potrebi, doprinijeti racionalizaciji postojećih alata za upravljanje u cilju praćenja i usmjeravanja ulaganja i reformi na razini EU-a i nacionalnoj razini. Među njima su, primjerice, Godišnje izvješće o jedinstvenom tržištu i konkurentnosti, program politike za digitalno desetljeće i okvir za upravljanje energetskom unijom i djelovanjem u području klime. Osigurat ćemo da novi alat dobro funkcionira s europskim semestrom za koordinaciju ekonomskih politika i politika zapošljavanja, stvarajući sinergije i izbjegavajući preklapanja.

Mehanizam za oporavak i otpornost pokazao je koristi kombiniranja reformi s ulaganjima te isplata koje se temelje na postizanju unaprijed definiranih ciljeva i rezultata, a ne na stvarnim nastalim troškovima. Zahvaljujući tom pristupu koji se temelji na uspješnosti, provedba važnih reformi u državama članicama znatno se ubrzala. Potpora koju je Komisija pružila državama članicama, među ostalim putem Instrumenta za tehničku potporu, bila je važna za jačanje njihovih kapaciteta za provedbu reformi. To će i dalje biti relevantno u narednim godinama jer su neke reforme ključne za stvaranje okvirnih uvjeta za veći rast produktivnosti u budućnosti. Na primjer, one koje pomažu u stvaranju povoljnijeg okruženja za poslovanje, potiču provedbu ulaganja i inovativnih aktivnosti i olakšavaju preraspodjelu resursa u sektore visoke produktivnosti. Istodobno ćemo se morati dodatno potruditi da nastavimo smanjivati administrativno opterećenje povezano s izvršenjem sredstava EU-a, među ostalim za Mehanizam za oporavak i otpornost.

Naposljetku, budem li potvrđen kao povjerenik, svoje ću službe zadužiti da pridonesu analizi na kojoj se temelji program konkurentnosti EU-a, u bliskoj suradnji s drugim službama. Za ponovnu uspostavu konkurentske prednosti Europe trebamo utvrditi i provoditi dosljedan plan reformi i ulaganja na svim razinama: regionalnoj, nacionalnoj i na razini EU-a. Europski semestar i novi alat za koordinaciju konkurentnosti važni su instrumenti za osiguranje takve usklađenosti politika.

5. Europski semestar

Koje je Vaše stajalište o fokusu i ciljevima europskog semestra, među ostalim o koordinaciji ekonomskih politika i trajnoj konvergenciji gospodarskih rezultata država članica, načelima europskog stupa socijalnih prava i ciljevima zelenog plana EU-a te njegovu demokratskom nadzoru? Kako će Komisija nastaviti uključivati ciljeve održivog razvoja Ujedinjenih naroda u europski semestar, kako je najavljeno u Vašem mandatnom pismu, kao i u okvir za socijalnu konvergenciju? Kako će najavljeni okvir za koordinaciju konkurentnosti biti povezan s europskim semestrom?

Europski semestar pokazao se fleksibilnim i prilagodljivim okvirom za koordinaciju naših politika i brzu reakciju na promjene gospodarskih i socijalnih uvjeta te uvjeta zapošljavanja. Fokus naše koordinacije u okviru semestra i dalje će biti Unijini ciljevi održivog i uključivog rasta i zapošljavanja, pri čemu će konkurentnost, blagostanje, održivost i socijalna pravednost ostati u samom središtu.

Europski semestar od 2018. uključuje i prati provedbu europskog stupa socijalnih prava, koji služi kao orijentir za postizanje boljih radnih i životnih uvjeta u cijeloj Europi. Taj pristup dodatno jača fokus na socijalnu koheziju, jednakost i održivi razvoj u svim državama članicama. U revidiranom okviru gospodarskog upravljanja koji je donesen prošlog proljeća stavljen je veći fokus na reforme i ulaganja za ostvarenje zajedničkih prioriteta EU-a, među ostalim europski stup socijalnih prava, čime se dodatno jača njegova uloga.

U ciklus europskog semestra 2024. uključili smo i načela okvira za socijalnu konvergenciju kako bismo poboljšali procjenu rizika za uzlaznu socijalnu konvergenciju u državama članicama. Budem li potvrđen kao povjerenik, obvezujem se da ću i dalje pratiti napredak u provedbi načela europskog stupa socijalnih prava na temelju pregleda socijalnih pokazatelja i koristeći okvir za socijalnu konvergenciju. Ta načela su i dio novog okvira makroekonomskog upravljanja koji je prilagođen kako bi se osigurala održivost javnih financija i doprinos fiskalne politike konkurentnosti, rastu i blagostanju, među ostalim povezivanjem fiskalnih ciljeva i reformi i ulaganja.

Komisija je UN-ove ciljeve održivog razvoja uključila u svoje politike te u okvir europskog semestra od ciklusa 2020. To odražava predanost Unije ostvarenju Programa održivog razvoja do 2030. u svim relevantnim politikama radi održivog promicanja gospodarskog i socijalnog blagostanja u Europi. Pri ocjenjivanju gospodarskih rezultata, utvrđivanju strukturnih izazova i izradi preporuka o politikama, UN-ovi ciljevi održivog razvoja služili su nam kao smjernice i to će biti i ubuduće. Osim toga, bilo je i ostat će ključno da se praćenje provedbe ciljeva održivog razvoja na razini Europske unije temelji na pouzdanim čvrstim statističkim pokazateljima i informacijama koje pruža Eurostat. Ažuriranjem Europskog sustava nacionalnih i regionalnih računa omogućit će se veća integracija socijalne dobrobiti i okolišne održivosti u statistikama EU-a u narednim godinama. Budem li potvrđen, pobrinut ću se da Komisija nastavi ocjenjivati napredak EU-a i država članica u ostvarivanju ciljeva održivog razvoja.

Zbog sve većeg utjecaja klimatskih promjena i degradacije okoliša na naša društva potrebne su kontinuirane i odlučne mjere politike. Provedba europskog zelenog plana zato je i dalje središnji cilj sljedeće Komisije i dalje nastojimo postići zajednički postavljene ciljeve. Naše usklađivanje politika u okviru europskog semestra pomoglo je da se relevantna područja politika usmjere prema postizanju naših klimatskih ciljeva. Europski semestar je, primjerice, podupirao odgovore politika usmjerene na energetsku tranziciju te utvrdio posebne potrebe država članica za reformama i ulaganjima kojima se svladavaju dugotrajni i novi izazovi, kao što su rast cijena energije, cjelokupna energetska učinkovitost, infrastruktura za obnovljive izvore i energetska infrastruktura, prilagodba klimatskim promjenama i očuvanje našeg okoliša i resursa. Odlučan sam osigurati da zelena tranzicija ostane ključna dimenzija strategije EU-a za konkurentnost, u skladu s većim rastom produktivnosti i socijalnom pravednosti, na temelju stabilnog makroekonomskog okruženja.

Alat za koordinaciju konkurentnosti ojačat će usklađenost između kapaciteta EU-a za ulaganja i nacionalnih politika u državama članicama utvrđivanjem skupa zajedničkih prioriteta koji će se međusobno jačati, kako je navedeno u mojem odgovoru na 4. pitanje.

Konačno, važno je naglasiti da su odgovornost i demokratski nadzor koordinacije politika i makroekonomskog nadzora od ključne važnosti. Europski semestar namijenjen je rješavanju pitanja od zajedničkog interesa, svladavanju najhitnijih izazova i povećanju pripravnosti i otpornosti naše Unije. Njegova istinska vrijednost je u tome da uvažava mišljenje dionika i djeluje u najboljem interesu Europe. Zato je suradnja s našim socijalnim partnerima i civilnim društvima, posebno s mladim Europljanima, ključna ako želimo ostvariti značajne promjene u područjima koja su našim građanima najvažnija. Istinski politički dijalog s državama članicama i regijama, posebno kad je riječ o složenim izazovima i reformama za koje je potrebno vrijeme, ključan je za učinkovitu provedbu na terenu. Isto vrijedi za postizanje stvarnih reformi i istinskih promjena i blagostanja za građane ključno

da države članice preuzmu odgovornost za provedbu preporuka o politikama. Pobrinut ću se da se u dijalozima s državama članicama i dionicima ne razmatraju samo utvrđeni izazovi, već i mjere politike koje bi se mogle uvesti kao odgovor na njih. Obvezujem se pojačati tehničke i političke misije u državama članicama kako bi se dodatno poboljšala suradnja i povećala učinkovitost preporuka o politikama. Osim toga, budem li potvrđen kao povjerenik, bit ću posvećen promicanju bliskog dijaloga između Komisije i Europskog parlamenta o gospodarskom upravljanju. Europski semestar izvrsna je prilika za blisku suradnju u području ekonomskih i socijalnih politika te politika zapošljavanja.

Pitanja Odbora za pravna pitanja

6. Smanjenje opterećenja u pogledu administracije i izvješćivanja

U Vašem mandatnom pismu od Vas se traži da iznesete prijedloge o smanjenju opterećenja u pogledu administracije i izvješćivanja koje proizlazi iz zakonodavstva i politika EU-a te da nadzirete provedbu provjere MSP-ova i konkurentnosti. Prema Vašem mišljenju: i. koje su glavne administrativne obveze i obveze u pogledu izvješćivanja koje danas narušavaju konkurentnost europskih MSP-ova, i ii. koje bi korake u pogledu digitalizacije, racionalizacije i pojednostavnjenja postojećih obveza trebalo poduzeti kako bi se smanjilo to opterećenje, na temelju dokaza i bez ugrožavanja ciljeva u području održivosti?

Pretjerano administrativno opterećenje otežava provedbu propisa i programa EU-a svim korisnicima – javnim tijelima, poduzećima, organizacijama civilnog društva i građanima. Posebno sprečava produktivnost i ulaganja poduzeća i smanjuje sposobnost Europe da privuče strana ulaganja, poduzeća i talente.

Europa se danas suočava s izazovom konkurentnosti zbog čega je potrebno kritički i cjelovito proučiti kako pravila EU-a utječu na sposobnost poduzeća, posebno MSP-ova, da posluju, imaju pristup financiranju, ulažu, uvode inovacije i šire svoje poslovanje u Europi. Moramo stvoriti jednostavnije regulatorno okruženje koje je pogodnije za poslovanje, a da ne ugrozimo naše ciljeve politika i naše standarde. Propisi EU-a moraju postati jednostavniji za provedbu u praksi. Za to je potrebno i bolje razmotriti učinak propisa EU-a na sve lance opskrbe, posebno za MSP-ove. Proteklih smo godina donijeli zakone namijenjene velikim poduzećima, no u praksi te obveze vrijede i za MSP-ove. To je iznimno važno i složeno horizontalno pitanje na kojem, budem li potvrđen kao povjerenik, želim surađivati s Parlamentom.

Kako bi se ti ciljevi ostvarili, koordinirat ću rad svojih kolega povjerenika u području smanjenja opterećenja, provedbe i pojednostavnjenja. U skladu s političkim smjernicama predsjednice von der Leyen kritički ćemo preispitati cjelokupnu pravnu stečevinu. Pobrinut ću se da naše napore i praćenje najprije usredotočimo na glavne prioritete utvrđene u izvješćima Marija Draghija i Enrica Lette te nedavnim savjetovanjima Komisije. Pri tom ću surađivati i s izvršnim potpredsjednikom za prosperitet i industrijsku strategiju kako bi se smanjile brojne prepreke koje i dalje uzrokuju rascjepkanost našeg jedinstvenog tržišta i sprečavaju rast i širenje MSP-ova u Europi.

Budem li potvrđen, brzo ću uvesti nove alate za pojednostavnjenje i provedbu utvrđene u političkim smjernicama (vidjeti i odgovore na pitanja 7. i 11.). Pobrinut ću se da ti alati budu usmjereni na korisnike. Kolege ću podupirati u preispitivanju pravne stečevine za koju su zaduženi, kako bi se otklonili zastarjeli, dvostruki, suvišni i neučinkoviti propisi, među ostalim o zahtjevima za izvješćivanje. I dalje ću poštovati naše visoke standarde te načela bolje regulative, proporcionalnosti i supsidijarnosti. To će se uvijek temeljiti na detaljnoj analizi i prikupljanju povratnih informacija od poduzeća, među ostalim MSP-ova, i dionika.

Rezultat će biti niz ciljanih mjera za pojednostavnjenje u svim sektorima pravne stečevine EU-a. Neke od tih mjera bit će zakonodavne, a druge će se uključivati tehnička pojašnjenja i smjernice. Pozvat ćemo i europska tijela i agencije da pridonesu tim nastojanjima. S vremenom će to zajamčiti da se naši propisi lakše primjenjuju i bolje potiču održivi rast, konkurentnost i zajedničko blagostanje u Europi.

Kad je riječ o digitalizaciji, u potpunosti se obvezujem iskoristiti njezin potencijal: umjetna inteligencija, standardizacija i automatizacija podataka ključna su sredstva za smanjenje regulatornih opterećenja. Pazit ću na to da se novi prijedlozi Komisije temelje na načelima „digitalizacija kao standard” i „samo jednom” kako bi se buduće administrativno opterećenje smanjilo na najmanju moguću mjeru. U našim preispitivanjima postojećeg zakonodavstva posebna pozornost bit će posvećena uvođenju digitalnog rješenja koje će zamijeniti papir. Moj će cilj biti zamijeniti izvješćivanje na temelju obrazaca standardiziranim izvješćivanjem koje se temelji na podacima kako bi se omogućilo veće oslanjanje na interoperabilne automatizirane alate. U tu svrhu blisko ću surađivati s kandidatkinjom za izvršnu potpredsjednicu za tehnološki suverenitet, sigurnost i demokraciju.

Surađivat ćemo i s nadležnim povjerenicima na provedbi digitalnih inicijativa koje poduzećima, posebno MSP-ovima i građanima olakšavaju život, npr. širenju upotrebe e-platfoma za prikupljanje i razmjenu podataka za izvješćivanje i poslovanje te unapređenju našeg rada na podatkovnim prostorima, digitalnom novčaniku i drugim digitalnim rješenjima koje Komisija pruža upravama i poduzećima. Bit će važno i da suzakonodavci brzo postignu dogovor o relevantnim tekućim inicijativama kao što su PDV u digitalnom dobu i elektroničko izdavanje računa.

Naposljetku, razvit ću i pobrinuti se za dosljednu primjenu pojačane provjere utjecaja propisa na MSP-ove i konkurentnost u svim novim zakonodavnim inicijativama.

7. Provedba i pojednostavnjenje

Kako bi se olakšalo poslovanje i produbilo jedinstveno tržište, novoizabrana predsjednica zadužila je svakog povjerenika za pojednostavnjenje i provedbu zakonodavstva, kako je navedeno u njezinim političkim smjernicama za novu Europsku komisiju za razdoblje 2024. – 2029. Mandatna pisma povjerenika uključuju i horizontalnu usmjerenost na pojednostavnjenje i provedbu u svim resorima. U kontekstu pojednostavnjenja međusektorski je cilj u svim resorima „smanjiti obveze u pogledu izvješćivanja za najmanje 25 %, odnosno najmanje 35 % za MSP-ove”. Te horizontalne zadaće uključivat će i dijaloge o provedbi s dionicima i pripremu godišnjih izvješća o napretku u izvršenju i provedbi u područjima koja pokriva svaki povjerenik, a u njihovoj će koordinaciji i pripremi izravno sudjelovati povjerenik za provedbu i pojednostavnjenje.

Kako bi se ti horizontalni ciljevi ostvarili, možete li pojasniti kako će konkretne mjere i metodologija koje namjeravate poduzeti i primijeniti u tom kontekstu biti inovativne u odnosu na agendu za bolju regulativu, uključujući način na koji će navedena sektorska izvješća o napretku biti povezana s godišnjim izvješćem Komisije o praćenju primjene prava Europske unije, kako će se nacionalna provedba pravodobno pratiti i kako će se utvrđene neusklađenosti dalje pratiti odgovarajućim mjerama za izvršenje?

U skladu s političkim smjernicama predsjednice, provedba i pojednostavnjenje bit će glavni prioriteti nove Komisije. EU sada ima nekoliko propisa u kojima se postavljaju ambiciozni ciljevi. Primjerice: paket „Spremni za 55 %”, program politike za digitalno desetljeće, ciljevi u pogledu zapošljavanja, vještina i siromaštva u okviru europskog stupa socijalnih prava te ciljevi održivog razvoja utvrđuju numeričke ciljeve, koji se često trebaju ostvariti do 2030. Za ostvarenje ambicioznih ciljeva koje je EU dogovorio bit će biti potrebno uložiti zajedničke napore. S Komisijine strane, u tu će se svrhu mobilizirati cijeli Kolegij.

Kako sam naveo u prethodnom odgovoru, brzo ću uvesti nove alate za pojednostavnjenje i provedbu utvrđene u političkim smjernicama. Nadzirat ću postupak preispitivanja postojećih propisa koji će provoditi svaki povjerenik i služba te koordinirati suradnju s kolegama povjerenicima kako bi prijedloge pojednostavnili, konsolidirali i kodificirali.

Komisija će kao temelj za to preispitivanje uvesti dva nova alata: dijaloge o provedbi s dionicima, koje će svaki član Kolegija održati najmanje dvaput godišnje, te provjere stanja, načina na koji poduzeća i uprave primjenjuju propise na terenu. Na temelju zaključaka predstaviti ćemo konkretne prijedloge za pojednostavnjenje i smanjenje opterećenja i sastaviti popis evaluacija koje će se svake godine predstaviti uz program rada Komisije. U tim evaluacijama razmotrit će se pojedinačni ili više zakonodavnih akata koji su relevantni za određene sektore ili područja (provjere primjerenosti).

Taj će nam postupak pomoći i da ispunimo obvezu da se zahtjevi za izvješćivanje smanje za najmanje 25 %, a za MSP-ove za najmanje 35 %. Kako bismo se za to pripremili, pobrinut ću se da imamo vjerodostojno ishodište. Želim postići stvaran napredak za poduzetnike i druge dionike tako što ćemo osloboditi njihovo vrijeme, da se mogu usredotočiti na inovacije, širenje poslovanja i otvaranje više radnih mjesta u Europi.

O političkom i tehničkom napretku izvještavat ćemo Europski parlament. Povjerenici će pripremati i podnositi godišnja izvješća o napretku u vezi s izvršenjem i provedbom svojim odborima Europskog parlamenta i sastavima Vijeća. Usklađivanjem tih nastojanja osigurat ću da se nakon rasprava nastavi rad na tome na odgovarajući način.

Kad je riječ o provedbi, nastojat ću olakšati provedbu naših politika na terenu. To znači potporu državama članicama, ali i spremnost na poduzimanje mjera u području izvršenja. Naš je cilj i proširiti praktične i tehničke mjere potpore državama članicama, među ostalim s pomoću Instrumenta za tehničku potporu, i uključiti više dionika EU-a u određivanje prioriteta i poticanje provedbe. Provedbu ćemo olakšati i povećanim nastojanjima za sprečavanje pojave problema putem intenzivnije suradnje s državama članicama. Dijalozi o provedbi služit će i za utvrđivanje prepreka za provedbu i najboljeg načina za njihovo uklanjanje.

Postupci zbog povrede prava ostat će važan instrument. Nećemo ih oklijevati koristiti kada postane jasno da država članica ne provodi dogovorena pravila. I dalje ćemo poduzimati mjere za izvršenje kad utvrdimo sustavne povrede prava EU-a. Trenutačno u tijeku imamo više od 1 500 postupaka zbog povrede prava. Komisija je 2023. odlučila Sudu predložiti rekordni broj predmeta koji zahtijevaju financijske sankcije (45).

8. Obnova Sporazuma o boljoj izradi zakonodavstva iz 2016.

U kontekstu pojednostavnjenja i racionalizacije zakonodavstva i njegove provedbe novoizabrana predsjednica u svojim političkim smjernicama za novu Europsku komisiju za razdoblje 2024. – 2029. predlaže „obnovu” Međuinstitucijskog sporazuma o boljoj izradi zakonodavstva iz 2016. „kako bi svaka institucija na isti način mogla procijeniti učinak i trošak njegovih izmjena”. Jedna od posebnih zadaća povjerenih povjereniku za provedbu i pojednostavnjenje bit će vođenje pregovora o „obnovljenom međuinstitucijskom sporazumu”.

Koje konkretne izmjene Međuinstitucijskog sporazuma o boljoj izradi zakonodavstva namjeravate predložiti, među ostalim u vezi s neovisnosti i transparentnosti procjena učinka i ulozi Odbora za nadzor regulative, kao i u vezi s obvezom Komisije da istinski prije predstavljajući prijedloga obavi procjenu učinka kad god je to potrebno u skladu s agendom za bolju regulativu, te kako će te izmjene utjecati na učinkovitost zakonodavnog postupka i ravnotežu ovlasti za donošenje odluka?

Prije gotovo deset godina tri su se institucije sastale kako bismo operacionalizirali svoju predanost transparentnosti i oblikovanju politika koje se temelji na dokazima. To je bio značajan trenutak u kojem smo preuzeli zajedničku odgovornost za donošenje visokokvalitetnog zakonodavstva Unije kojim se ostvaruju njezini ciljevi politika.

Tim je sporazumom strukturirana naša suradnja i prenesena naša zajednička predanost poboljšanju načina na koji EU donosi propise, tako što smo osigurali da se tri institucije obvežu na iskrenu i transparentnu suradnju tijekom cijelog zakonodavnog ciklusa. Sporazum priznaje i ponovno naglašava ključnu ulogu i demokratsku odgovornost Europskog parlamenta u boljoj regulativi, planiranju programa, transparentnosti i koordinaciji, primjeni delegiranih i provedbenih akata te pojednostavnjenju.

Posljednjih smo godina proveli mnoge odredbe sporazuma, npr. o dijalogu s Europskim parlamentom i Vijećem, i prije i nakon donošenja programa rada, u kontekstu godišnjeg planiranja programa ili o obvezama Komisije da provede procjene učinka i evaluacije. Ocjenjujemo da sporazum u većini aspekata dobro funkcionira.

Ipak, i kako je navedeno u političkim smjernicama, smatram da se može ojačati, posebno kad je riječ o primjeni načela i ciljeva za bolju regulativu i pojednostavnjenje. Ključni nam je prioritet pronaći pragmatične načine kako bismo osigurali da svaka institucija provodi razmjerne procjene učinka u vezi sa svojim znatnim izmjenama Komisijinih prijedloga. Stoga ću predložiti suradnju kako bi se pronašao zajednički dogovor o tome što čini bitne izmjene i kako bi se bolje provjerila njihova procjena. Želim surađivati s vama i kako bismo pronašli zajedničku metodologiju za procjenu učinaka i troškova. To bi poboljšalo kvalitetu informacija koje su suzakonodavcima na raspolaganju za vrijeme zakonodavnog procesa, a ne bi ograničilo ili negativno utjecalo na njihove političke ovlasti.

Uvjeren sam da ćemo zajedničkom suradnjom moći pronaći praktična rješenja za postizanje tih ciljeva, uz potpunu transparentnost i poštovanje demokratskih načela našeg zakonodavnog postupka te ograničen utjecaj na trajanje zakonodavnih postupaka.

Obvezujem se da ću se pobrinuti da moji kolege povjerenici poštuju obvezu iz sporazuma, da novi prijedlozi sa znatnim gospodarskim, socijalnim i okolišnim učincima budu popraćeni procjenama učinka, u kojima se istražuje kako učinkovito i transparentno ostvariti ciljeve politika.

Odbor za nadzor regulative nastaviti će provoditi objektivnu provjeru kvalitete Komisijinih procjena, u skladu s relevantnom odredbom sporazuma. Budem li potvrđen kao povjerenik, u potpunosti ću se obvezati na poštovanje neovisnosti i nepristranosti Odbora i dobre prakse da se o predmetima učinaka procjena ili evaluacija ne raspravlja s pojedinačnim dionicima. Odbor daje neprocjenjivu potporu Komisijinu postupku donošenja odluka, osigurava da se prijedlozi Kolegija temelje na visokokvalitetnim procjenama učinka, evaluacijama i provjerama primjerenosti utemeljenima na čvrstim dokazima. Ono što smo dosad postigli moramo pojačati profesionalnom i nepristranom provedbom kontrole kvalitete zakonodavstva. Pobrinut ćemo se da Odbor uvijek čine članovi s opsežnim stručnim znanjem u tri glavna područja analize: gospodarskom, socijalnom i okolišnom. Uravnotežen sastav Odbora dodatno je jamstvo da će se ključni učinci prijedloga pomno analizirati.

Osim toga, veliku važnost pridajem transparentnosti. Pobrinit ću se da svi temeljni dokazi i mišljenja Odbora budu dostupni u prijedlogu kako bi se osigurali najviši standardi transparentnosti uz istodobno očuvanje prostora za donošenje odluka.

Pitanja Odbora za proračune

9. Provedba Mehanizma za oporavak i otpornost kasni, čime se stvara rizik od gubitka sredstava EU-a.

Kako planirate ubrzati provedbu Mehanizma, a da se pritom ne ugrozi kvaliteta provedbe i poštovanje primjenjivog pravnog okvira, posebno s obzirom na tematsko izvješće Revizorskog suda br. 13/2024? Koje ste pouke izvukli iz svojeg prethodnog iskustva, što se pokazalo dobrim rješenjem, što je potrebno poboljšati u osmišljavanju ovog instrumenta kako bi se osigurala dodana vrijednost, teritorijalna ravnoteža i poštovanje međuinstitucijskih uloga?

Znatno dio prve polovice trajanja Mehanizma bio je posvećen pregovorima i donošenju 27 planova za oporavak i otpornost; ubrzo zatim bilo je potrebno temeljito revidirati te planove kako bi se odgovorilo na nove izazove uzrokovane energetskom krizom koja je bila posljedica ničim izazvane ruske agresije na Ukrajinu. Unatoč tolikom broju dosad nezabilježenih kriza u kratkom razdoblju, provedba Mehanizma za oporavak i otpornost uglavnom napreduje prema planu. Provedba je počela 2021. i već smo na razini od više od 50 % apsorpcije bespovratnih sredstava koja su dodijeljena odobrenim planovima i na 41 % ukupne apsorpcije, uzimajući u obzir bespovratna sredstva i zajmove, nakon što su države članice ostvarile 1682 ključne etape i ciljne vrijednosti. Znatno se ubrzalo i podnošenje zahtjeva za plaćanje otkad je prošle godine dovršena revizija planova povezanih s uvođenjem poglavlja o planu REPowerEU (od 23 zahtjeva za plaćanje u 2023. na procijenjenih 45 zahtjeva u 2024.). Očekujemo da će do kraja 2024. biti isplaćeno ukupno 300 milijardi eura od početka Mehanizma, što odgovara gotovo polovini sredstava dodijeljenih Mehanizmu za oporavak i otpornost. Istodobno, vremenski okvir Mehanizma vrlo je ograničen te je stoga važno da se provedba dodatno ubrza. Naš bi zajednički fokus stoga trebala biti pravovremena provedba planova za oporavak i otpornost i trebali bismo osigurati da se Mehanizam za oporavak i otpornost uspješno provede do kraja 2026.

Kao izvršni potpredsjednik za gospodarstvo u interesu građana, pobrinuo sam se da Komisija pomno prati provedbu Mehanizma za oporavak i otpornost u svakoj državi članici, među ostalim savjetovanjem s dionicima te lokalnim i regionalnim tijelima, te sam intenzivno surađivao s njima u rješavanju problema i sprečavanju ili smanjenju kašnjenja. Budem li potvrđen kao povjerenik za gospodarstvo i produktivnost, pobrinut ću se da se rad u tim područjima nastavi i da se naše savjetovanje s dionicima i lokalnim i regionalnim tijelima produbi.

Iako se apsorpcija mora dodatno ubrzati, to ne bi trebalo biti nauštrb kvalitete naših procjena zadovoljavajućeg ostvarenja ključnih etapa i ciljnih vrijednosti ili revizijom planova radi smanjenja njihove razine ambicije. Ako je to korisno za ubrzanje provedbe, države članice mogu zatražiti ciljane izmjene svojih planova i Komisija će takve revizije poduprijeti. U tom smo cilju nedavno poduzeli korake za pojednostavnjenje postupka izmjene planova i pojasnili uvjete pod kojima države članice mogu zatražiti izmjene kako bi se smanjilo administrativno opterećenje i pojednostavnila provedba mjera Mehanizma za oporavak i otpornost. Kad je riječ o temeljnijim pitanjima države članice mogu i zbog njih zatražiti izmjenu svojeg plana, među ostalim zamjenu cijelih mjera, ali samo pod uvjetom da se početna ambicija ne smanji, i da su i dalje ispunjeni svi kriteriji za ocjenjivanje. Komisija će nastaviti surađivati s državama članicama kako bi se pronašla rješenja kojima će se i dalje osigurati visoka kvaliteta planova i njihova pravodobna provedba.

Tijekom nekoliko revizija Europski revizorski sud potvrdio je uspjehe Mehanizma za oporavak i otpornost i istaknuo neka područja za poboljšanje. Nedavno je kritizirao ono što smatra sporom isplatom i apsorpcijom sredstava iz Mehanizma za oporavak i otpornost, iako u svojoj analizi Revizorski sud nije uzeo u obzir znatno ubrzanje i napredak u isplata u 2024. Komisija je prihvatila i provela većinu preporuka o Mehanizmu za oporavak i otpornost koje je izdao Revizorski sud.

Stečena iskustva iz Mehanizma za oporavak i otpornost pokazala su koliko su učinkovita bila sredstva iz Mehanizma za oporavak u potpori zajedničkim prioritetima EU-a i provedbi ključnih, dugoočekivanih strukturnih reformi. Ambiciozni planovi za oporavak i otpornost pokazali su napredak u svih šest stupova kojima se definira opseg Mehanizma, posebno u zelenoj i digitalnoj tranziciji i socioekonomskoj konvergenciji. Mehanizam za oporavak i otpornost uspostavljen je s dva glavna cilja: potpora oporavku i povećanje otpornosti.

Kad je riječ o prvom cilju, potpora oporavku: možemo reći da je Mehanizam za oporavak i otpornost uspješan. Pridonio je povećanju javnih ulaganja, što je nezapamćeni rezultat u neposrednoj situaciji nakon krize, smanjio je

razlike u prinosima državnih obveznica te je pridonio prijeko potrebnom jačanju povjerenja u EU na početku krize. Očekuje da će reforme i ulaganja u okviru Mehanizma za oporavak i otpornost u budućnosti dodatno povećati potencijal rasta država članica. Iako ćemo to u potpunosti moći procijeniti tek kasnije, brojni su primjeri već provedenih ulaganja i reformi koji očito donose pozitivne rezultate na terenu.

Kad je riječ o drugom cilju, povećanju otpornosti: Mehanizam za oporavak i otpornost podupire dosad nezabilježen rad na provedbi reformi u cijelom EU-u. Pokazao je koristi od kombiniranja reformi s ulaganjima i od isplata koje se temelje na postizanju određenih ciljeva i rezultata, a ne na nastanku troškova. Već je doveo do znatnog ubrzanja provedbe ključnih reformi, u skladu s prioritetima EU-a, za koje se EU često već dugi niz godina zalaže u okviru europskog semestra. Na primjer, znatan udio zelenih i digitalnih mjera u svim planovima nedvojbeno potiče usporedne tranzicije u Europi, dok će ulaganja u obrazovanje, prekvalifikaciju i usavršavanje europsku radnu snagu učiniti otpornijom na promjenjive tržišne uvjete.

Mehanizam za oporavak i otpornost pokazao je i fleksibilnost prilagodbe novim izazovima, zahvaljujući svojem širokom opsegu i jedinstvenom skupu pravila. Istodobno, potrebno je, naravno izvući pouke i evaluacija Mehanizma za oporavak i otpornost na sredini razdoblja pokazala je da ima prostora za poboljšanje. Konkretno, moramo još bolje ispuniti potrebe za transparentnošću i pojednostavnjenjem. Sada su javno dostupni podaci za 100 najvećih krajnjih primatelja po državi članici u okviru Mehanizma za oporavak i otpornost i ti se podaci ažuriraju dvaput godišnje. Izrađena je javna tablica pokazatelja i karta projekata s detaljnim podacima o provedbi. Komisija će u budućnosti nastaviti razmatrati svaku mogućnost za povećanje transparentnosti koja je u skladu s Uredbom o Mehanizmu za oporavak i otpornost, uzimajući u obzir administrativno opterećenje.

Kad je riječ o regionalnoj ravnoteži, zahvaljujući njegovu ključu raspodjele i usmjerenosti na preporuke za pojedine zemlje u okviru europskog semestra i zajedničke prioritete EU-a, Mehanizam za oporavak i otpornost pridonio je izbjegavanju ekonomskih i socijalnih razlika nakon pandemije te se očekuje da će ojačati konvergenciju u cijelom EU-u. Međutim, regionalna dimenzija Mehanizma za oporavak i otpornost nije jednako razvijena u svim nacionalnim planovima i često nije dovoljno snažna jer su nacionalni planovi bili pripremani u izvanrednim okolnostima. Neovisno o tome, regionalni i lokalni dionici ključni su akteri i korisnici u provedbi reformi i ulaganja Mehanizma. S obzirom na to, njihovo sudjelovanje u provedbi Mehanizma i njihovi administrativni kapaciteti trebali bi se na odgovarajući način poduprijeti.

U sljedećem dugoročnom proračunu EU-a Komisija bi se pri izradi svojih prijedloga mogla nadahnuti nekim od uspješnih elemenata Mehanizma za oporavak i otpornost, primjerice tako što će povezati reforme i ulaganja. Jedan element Mehanizma za oporavak i otpornost koji bi se mogao poboljšati jest olakšavanje prekograničnih projekata. Unatoč uključivanju više mjera povezanih s važnim projektima od zajedničkog interesa u planove za oporavak i otpornost, kao i prekograničnih mjera u poglavlja o planovima REPowerEU, nacionalno upravljanje Mehanizmom nije u dovoljnoj mjeri poticalo prekograničnu suradnju. Istodobno je važno u potpunosti poštovati načelo partnerstva i ulogu regionalnih i lokalnih tijela te očuvati njegov glavni cilj smanjenja regionalnih razlika koji proizlazi iz Ugovora.

Kad je riječ o međuinstitucijskoj suradnji u provedbi Mehanizma za oporavak i otpornost, Komisija blisko surađuje s Parlamentom i Vijećem. Imao sam čast, sa svojim kolegom povjerenikom za gospodarstvo, predstavljati Komisiju u svih 16 dijaloga o oporavku i otpornosti s Parlamentom, a Komisijine službe sudjelovale su na više od 30 sastanaka radne skupine Parlamenta za Mehanizam za oporavak i otpornost. Osim toga, Komisija je Parlamentu svakodnevno pružala pravodobne i sveobuhvatne informacije o provedbi. Ta razina angažmana nadilazi formalne zahtjeve za izvješćivanja i odgovornosti utvrđene u Uredbi o mehanizmu za oporavak i otpornost. Budem li potvrđen kao povjerenik, pobrinut ću se da Komisija nastavi provoditi Mehanizam za oporavak i otpornost na najtransparentniji i najodgovorniji način i u tom ću cilju surađivati s kandidatom za izvršnog potpredsjednika za koheziju i reforme.

Pitanja Odbora za zapošljavanje i socijalna pitanja

10. Kako ćete osigurati da provedba agende za bolju regulativu doprinese poboljšanju zaposlenosti diljem EU-a, osigura poštovanje pravne stečevine EU-a u području radnog prava i da ne dovede do smanjenja prava radnika i socijalnih standarda niti spriječi daljnje zakonodavne inicijative i provedbu Akcijskog plana za provedbu europskog stupa socijalnih prava, uključujući njegove glavne ciljeve? Koje ćete konkretne korake poduzeti kako biste ojačali praćenje uzlazne socijalne konvergencije u EU-u?

Predano ću se i dalje zalagati za socijalnu pravednost i snažnije socijalno tržišno gospodarstvo u Europskoj uniji. Cilj Komisije je zadržati visoke socijalne standarde i ostvariti socijalne ciljeve i ciljeve zapošljavanja EU-a do

2030., te i dalje provoditi europski stup socijalnih prava obnovom njegova akcijskog plana. Istodobno treba olakšati provedbu i izvršenje naših pravila i politike trebaju postati lakši za provedbu i izvršenje da bismo ostvarili te ciljeve, i to je u fokusu naših nastojanja za pojednostavnjenje.

Prioriteti koje je utvrdila predsjednica von der Leyen, promicanje konkurentnosti i produktivnosti EU-a, pojednostavnjenje postojećih pravila te smanjenje administrativnog opterećenja i obveza izvješćivanja, ne znače deregulaciju ili snižavanje naših visokih standarda. Naš je cilj ostvariti veće zajedničko blagostanje za sve Europljane, među ostalim kontinuiranim povećanjem životnog standarda i provedbom stupa socijalnih prava.

Naše socijalno tržišno gospodarstvo u središtu je naše konkurentnosti. Dobro obrazovanje, usluge zdravstvene skrbi i mreže socijalne sigurnosti privlače talente i ulaganja u Europu. Treba ih očuvati i prema potrebi ojačati. Budem li potvrđen kao povjerenik za konkurentnost i produktivnost, provedbu i pojednostavnjenje, politike zapošljavanja i socijalne politike i dalje će biti u središtu oba moja resora, na temelju mog opsežnog iskustva u socijalnom dijalogu i primjeni stupa socijalnih prava.

Istodobno, nedavno izvješće Marija Draghija upozorenje je da Europa mora još bolje surađivati, uklanjati prepreke koje i dalje fragmentiraju naše jedinstveno tržište i osigurati da naši propisi učinkovito ostvaruju svoje ciljeve, a da ne nameću nepotrebno opterećenje građanima ili poduzećima. Stoga ćemo uskoro ući u novi institucionalni ciklus s jasnom namjenom: pobrinuti se da potrebnom potporom radnicima i poduzećima ostvarimo svoje ambiciozne ciljeve, uključujući ciljeve zapošljavanja i socijalne ciljeve do 2030. Za to će biti potrebna i bliska suradnja u svim gospodarskim i socijalnim portfeljima te u redovitom dijalogu sa socijalnim partnerima, kako bi se potaknula produktivnost i konkurentnost, pojednostavnila pravila EU-a, potaknula digitalizacija i čim više smanjilo administrativno opterećenje.

EU-ovi propisi o radu imaju ključnu ulogu u podupiranju pravednog jedinstvenog tržišta i osiguravanju kvalitetnih radnih mjesta. Pod mojim vodstvom i vodstvom povjerenika Schmita proteklih smo godina ostvarili znatan napredak, donošenjem ključnih instrumenata kao što su Direktiva o transparentnim i predvidivim radnim uvjetima, Direktiva o minimalnoj plaći i Direktiva o poboljšanju radnih uvjeta u radu putem platformi. Ti su instrumenti pripremljeni u skladu s načelima bolje regulative. Pojačana provjera utjecaja propisa na MSP-ove i konkurentnost te obveza smanjenja izvješćivanja koje ću koordinirati ne znači usporavanje daljnjeg socijalnog napretka u EU-u. Umjesto toga, njima se nastoji osloboditi vrijeme poduzetnika, radnika i građana kako bi se mogli usredotočiti na inovacije, ostvarivanje svojeg punog potencijala, širenje poslovanja te otvaranje većeg broja kvalitetnijih radnih mjesta.

Nastojat ćemo osigurati i da se u našim procjenama učinka poštuju socijalni učinci, uključujući distribucijski učinak, kad god je to moguće.

Kad je riječ o europskom semestru, njegova je socijalna dimenzija znatno ojačana i Komisija će nastaviti primjenjivati cjelovit pristup praćenju gospodarskog i socijalnog razvoja u državama članicama i provedbi preporuka za pojedine zemlje. Za to ću izravno izvješćivati predsjednicu i blisko surađivati s kandidatkinjom za izvršnu potpredsjednicu za ljude, vještine i pripravnost.

U ciklusu europskog semestra 2024. Komisija je već koristila okvir za socijalnu konvergenciju kako bismo poboljšali procjenu rizika za uzlaznu socijalnu konvergenciju u državama članicama. Budem li potvrđen i dalje ću biti predan njegovoj daljnjoj provedbi, što je i u skladu s odredbama kojima se stup socijalnih prava integrira u novi okvir gospodarskog upravljanja.

Pitanje Odbora za unutarnje tržište i zaštitu potrošača

11. Kako planirate provesti sveobuhvatnu procjenu postojećeg zakonodavstva EU-a kako bi se utvrdila i izbjegla preklapanja te kako ćete uključiti dionike u taj proces? U kontekstu pojednostavnjenja, kojim će se zakonodavnim područjima dati prednost i koje ćete konkretne mjere predložiti za smanjenje opterećenja u pogledu administracije i izvješćivanja za poduzeća iz EU-a, a da se pritom ne ugrožavaju standardi EU-a o zaštiti potrošača? Jedan od Vaših zadataka je i rješavanje pitanja fragmentiranosti: kako ćete provjeru jedinstvenog tržišta uklopiti u novi okvir alata za koordinaciju konkurentnosti kako bi se istaknule prednosti djelovanja EU-a, uključujući donošenje zakonodavstva, za jedinstveno tržište i potrošače u EU-u?

Predsjednica je u političkim smjernicama svakog povjerenika zadužila za preispitivanje pravne stečevine EU-a. Na temelju rezultata tog preispitivanja Komisija će iznijeti prijedloge za uklanjanje preklapanja i proturječnosti, a pritom ćemo zadržati naše visoke standarde. Stoga ću surađivati s kolegama povjerenicima na ovom opsežnom

zadatku kako bismo analizirali stanje zakonodavstva u cilju pojednostavnjenja, kodificiranja i konsolidiranja propisa EU-a. To će postupno obuhvatiti cjelokupnu pravnu stečevinu, uključujući zakonodavstvo predloženo tijekom prethodnog mandata.

Polazišna su točka informacije i znanje koje smo prikupili od dionika ciljanim savjetovanjima, aktivnostima informiranja i posebnim pozivom na očitovanje u 2023.

Dionici su najčešće tražili pojednostavnjenje izvješćivanja i uklanjanje preklapanja. Pozvali su na više smjernica te digitalizaciju i lakši protok podataka. Naglasili su i važnost osiguravanja jednake i proporcionalne primjene naših pravila. MSP-ovi naglašavaju važnost poštovanja načela „počnimo od malih”.

Ti su doprinosi čvrst temelj za naš rad, no tu nećemo stati. Nadzirat ćemo provedbu novih i dubljih načina suradnje s dionicima da postignemo rezultate. Kako sam detaljno pojasnio i u svojim odgovorima na pitanja Odbora za pravna pitanja, svaki će se povjerenik najmanje dvaput godišnje susresti s dionicima kako bi raspravljali o provedbi i pojednostavnjenju. Ti su dijalozi o provedbi jedan od alata koje ćemo upotrijebiti za preispitivanje pravne stečevine EU-a, a istodobno ćemo očuvati ciljeve naših politika i visoke standarde.

Razvit ćemo i provjere stanja koje će nam omogućiti da stupimo u kontakt sa stvarnim korisnicima na terenu. Službe Komisije blisko će surađivati s poduzećima, upravama i drugim dionicima uključenima u provedbu pravila EU-a kako bi se utvrdila i riješila praktična pitanja kao što su odobrenja, izdavanje dozvola ili opterećenje povezano s usklađivanjem.

Rezultati preispitivanja bit će dvojaki. Utvrdit ćemo ciljane mjere za pojednostavnjenje ili racionalizaciju zakonodavstva za situacije u kojima ćemo moći izravno djelovati. U slučajevima u kojima je potrebno više vremena za analizu poduzet ćemo daljnje korake s evaluacijama i provjerama primjerenosti kako bi se utvrdila udvostručavanja, preklapanja i neučinkovitosti. Najvažniji prijedlozi svake će se godine uključiti u program rada Komisije.

Alat za koordinaciju konkurentnosti poslužit će nam da prioritete konkurentnosti na razini EU-a prenesemo u koordinirane nacionalne politike i osigurati javno i privatno financiranje za svaki strateški prioritet. Sveukupni cilj tog alata i fonda za konkurentnost bit će jačanje usklađenosti između EU-ova kapaciteta za ulaganja i nacionalnih politika. Time bi se omogućila veća sigurnost, predvidljivost i razmjernost na jedinstvenom tržištu.

S obzirom na to da rad koji je potreban za operacionalizaciju tog alata tek treba započeti, trenutačno nije moguće navesti njegove glavne elemente. Ipak, jedinstveno tržište i šire poslovno okruženje ključne su dimenzije naše konkurentnosti, kako je naglašeno u zadnjem godišnjem izvješću o jedinstvenom tržištu i konkurentnosti. Jedinstveno tržište ima potencijal za stvaranje još većih ekonomija razmjera, privlačenje više izravnih stranih ulaganja, pružanje boljih uvjeta našim poduzećima za razvoj i otvaranje kvalitetnih radnih mjesta te bolje uvjete za naše potrošače uz istodobno očuvanje visoke razine zaštite. Moramo osigurati da ono ostvari svoj potpuni gospodarski i socijalni potencijal.

Vidjeti i odgovor na 4. pitanje o alatu za koordinaciju konkurentnosti i fondu za konkurentnost.

Pitanje Odbora za ustavna pitanja

12. Kada namjeravate započeti nove pregovore o Međuinstitucijskom sporazumu o pojednostavnjenju i boljoj izradi zakonodavstva te koja područja (ili dijelove) Međuinstitucijskog sporazuma namjeravate revidirati? Koje mjere smatrate potrebnima kako bi se u procesu pripreme novih inicijativa, uključujući delegirane i provedbene akte, postigli ciljevi bolje regulative? Jeste li spremni podržati proširenje prava inicijative Parlamenta na izmjenu i ukidanje postojećeg zakonodavstva?

Kako namjeravate nastaviti nužan dijalog s Parlamentom tijekom procesa godišnjeg i višegodišnjeg planiranja programa u skladu s člankom 17. stavkom 1. UEU-a i odredbama Međuinstitucijskog sporazuma o boljoj izradi zakonodavstva koje se odnose na višegodišnje planiranje programa, u cilju izrade zajedničkih zaključaka triju institucija koji predstavljaju stvarni tripartitni ugovor za to zakonodavno razdoblje?

Vidjeti i odgovor na 8. pitanje.

Međuinstitucijski sporazum o boljoj izradi zakonodavstva važan je instrument za produbljenu suradnju među institucijama kako bi se učinkovito ostvarili ciljevi politike za naše građane i poduzeća te istodobno spriječila

nepotrebna opterećenja. Budem li potvrđen kao povjerenik, predložiti ću suradnju na obnovi tog sporazuma kako bismo ojačali svoju zajedničku predanost transparentnom oblikovanju politika koje se temelji na dokazima.

Na temelju ciljeva u području provedbe i pojednostavnjenja koje je navela predsjednica von der Leyen, glavni prioritet Komisije bit će pronaći pragmatične načine kako bi svaka institucija provela razmjerne procjene učinka svojih znatnih izmjena Komisijinih prijedloga. Stoga ću predložiti suradnju kako bi se pronašao zajednički dogovor o tome što su bitne izmjene i kako bi se bolje utvrdio opseg tih procjena. Želim surađivati s vama i kako bismo pronašli zajedničku metodologiju za procjenu učinaka i troškova. Budem li potvrđen kao povjerenik, obratit ću se Europskom parlamentu i Vijeću s prvim paketom ideja i prijedloga i saslušati vaše reakcije i prijedloge.

Komisija se 2019. obvezala da će na rezolucije Parlamenta na temelju članka 225. UFEU-a odgovoriti zakonodavnim prijedlozima uz potpuno poštovanje načela proporcionalnosti, supsidijarnosti i bolje izrade zakonodavstva. U posljednjem mandatu Komisija je na 24 od 25 rezolucija odgovorila pozitivno. Na rezoluciju na temelju članka 225. nismo odgovorili pozitivno samo jednom, i to na rezoluciju o rezervnom planu za višegodišnji financijski okvir, zato što smo u međuvremenu zajednički donijeli višegodišnji financijski okvir i instrument NextGenerationEU.

Komisija se obvezala u budućnosti dodatno ojačati suradnju s Parlamentom u vezi s rezolucijama na temelju članka 225. tako što će pozvati povjerenike da sudjeluju u strukturiranim dijalozima s nadležnim parlamentarnim odborima kako bi se utvrdili daljnji koraci. To se odražava u mandatnim pismima svim kandidatima za povjerenike.

Dijalog s Parlamentom bit će ključan i za proces godišnjeg i višegodišnjeg planiranja programa. Naši Zajednički zaključci o prioritetima za predstojeći mandat temeljit će se na političkim smjernicama, koje su rezultat intenzivnih savjetovanja s Europskim parlamentom. S druge strane, ti će zajednički zaključci biti čvrsta osnova za detaljnije godišnje zajedničke izjave o zakonodavnim prioritetima za sljedeću godinu.

Pitanja Pododbora za porezna pitanja

13. Konkurentnost i kombinacije poreza

U srednjoročnom i dugoročnom razdoblju starenje stanovništva i digitalizacija imat će znatne posljedice za porezne sustave. U svojem godišnjem poreznom izvješću za 2024. Komisija upućuje na široki konsenzus o potrebi za ponovnom uspostavom ravnoteže u kombinaciji poreza i preusmjeravanjem poreznog opterećenja s rada. Kojim mjerama namjeravate osigurati da „naš porezni sustav ima ključnu ulogu u podupiranju dekarbonizacije i konkurentnosti Europe kako bi se osigurala socijalna pravednost“, kako je navedeno u Vašem mandatnom pismu? Koje biste korake predložili za uklanjanje poreznih prepreka za prekogranična ulaganja te fiskalnih i regulatornih prepreka među državama članicama kako bi se pojednostavnio naš porezni sustav i povećala konkurentnost? Hoćete li predložiti izmjene u području oporezivanja kapitalne dobiti i bogatstva kako bi se osigurala socijalna pravednost? S obzirom na analize koje su nedavno objavile institucije kao što je MMF, koje bi se daljnje mjere oporezivanja mogle razviti kako bi se osiguralo da određivanje cijena ugljika nema nerazmjerno velik utjecaj na siromašnije zajednice, kao i da ne dovede do produblivanja razlika između bogatih i manje bogatih država članica?

Ako uzmemo u obzir sadašnju kombinaciju poreza u EU-27, porezi na rad u prosjeku čine više od 50 % ukupno prikupljenih poreznih prihoda, porez na dodanu vrijednost (PDV) čini približno 20 % i porez na dobit nešto manje od 10 %. Dugoročne strukturne promjene, kao što su demografske promjene i digitalizacija utječu na to kako radimo, proizvodimo i trošimo stoga moramo preispitati kako proširiti kombinaciju poreza da bi naši porezni sustavi i dalje prikupljali prihode potrebne za očuvanje našeg socijalnog tržišnog gospodarstva. Prilagodba kombinacije poreza važna je i za svladavanje izazova povezanih s klimatskim promjenama i za poboljšanje konkurentnosti. Kombinacija poreza otporna na buduće promjene trebala bi, primjerice, poticati ulaganja u istraživanje i razvoj te time pridonijeti većim ulaganjima u zelena i digitalna rješenja. Osim toga, mogli bismo razmotriti prelazak s poreza na rad, koji općenito ometaju rast i nova radna mjesta, na poreze na djelatnosti koje imaju vanjske učinke, među ostalim proširenjem postojećih poreznih osnovica, s naglaskom na zelene poreze i poreze na bogatstvo. Pritom moramo imati na umu da je potrebno smanjiti nejednakosti i osigurati socijalnu pravednost.

Praćenje oporezivanja važan je element gospodarskog nadzora. Komisija u okviru europskog semestra državama članicama daje preporuke o poreznim politikama. Budem li potvrđen kao povjerenik, u bliskoj suradnji s povjerenikom za klimu, nultu neto stopu emisija i čisti rast, osigurati ću izradu ciljnih preporuka za poreznu politiku

koje će podupirati rast i konkurentnost, pravednu raspodjelu prihoda te poticati zelenu tranziciju. Preporuke će biti temelj za buduću provedbu novog okvira gospodarskog upravljanja jer će „kombinacija poreza otporna na buduće promjene” postati dio novih srednjoročnih fiskalno-strukturnih planova. To će pomoći i smanjenju poreznih prepreka za prekogranična ulaganja te drugih fiskalnih i regulatornih prepreka među državama članicama.

Podupirat ću i rasprave o oporezivanju bogatstva na svjetskoj razini u međunarodnim forumima kao što su OECD, G-20 i UN. Zalagat ću se za bolje praćenje razvoja i mjerenje razlika u bogatstvu povezanih sa stvaranjem bogatstva (tokovi) i trajnosti bogatstva (stanja) te za ravnotežu između oporezivanja dohotka od rada i oporezivanja dohotka od kapitala. Komisija će pokrenuti studiju u kojoj će se ispitati porezi na bogatstvo u EU-u kao osnova za informiranu raspravu.

Podržao bih i rad na multilateralnom pristupu oporezivanju digitalnog gospodarstva. EU i njegove države članice imaju aktivnu ulogu u međunarodnim pregovorima o rješenju s dva stupa za svladavanje poreznih izazova koji proizlaze iz digitalizacije gospodarstva u uključivom okviru OECD-a / skupine G-20 za borbu protiv smanjenja porezne osnovice i premještanja dobiti. Takvo bi rješenje pridonijelo jačanju konkurentnosti EU-a stvaranjem pravednijeg i predvidljivijeg globalnog poreznog sustava. Prvi stup, koji osigurava pravednu raspodjelu dobiti u jurisdikcijama u kojima se nalaze klijenti, pomogao bi osigurati jednake uvjete za poduzeća sa sjedištem u EU-u tako što bi smanjio mogućnosti za premještanje dobiti u jurisdikcije s niskim porezima i osigurao pravedne porezne doprinose globalnih konkurenata.

Drugi stup, koji se u EU-u provodi Direktivom o drugom stupu iz prosinca 2022., smanjenjem poreznih poremećaja potiče uravnoteženije i konkurentnije poslovno okruženje u EU-u i pomaže suzbiti agresivno porezno planiranje. Zalagao bih se za to da što više jurisdikcija u svijetu primjenjuje ta pravila ili brzo surađuje u učinkovitoj razmjeni informacija, kako bi se omogućila primjena drugog stupa onima koji su mu se pridružili.

Naposljetku, Komisija je predložila „Poslovanje u Europi: okvir za oporezivanje dobiti” (BEFIT) i „Sustav oporezivanja sjedišta za MSP-ove” (HOT) kako bi se smanjile porezne prepreke prekograničnim ulaganjima i povećala konkurentnost. Budem li potvrđen, surađivat ću s povjerenikom za klimu, nultu neto stopu emisija i čisti rast radi nastavka rada na tim prijedlozima i pojednostavnjenju poslovnog okruženja na jedinstvenom tržištu.

Na tim pitanjima oporezivanja blisko ću surađivati s povjerenikom za klimu, nultu neto stopu emisija i čisti rast.